

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 35. točke 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17, 98/19 i 144/20) predstavničko tijelo, kao tijelo jedinice lokalne (regionalne) samouprave donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 5. stavak 1. Zakona o Gradu Zagrebu (Narodne novine 62/01, 125/08, 36/09, 119/14, 98/19 i 144/20) Gradska skupština Grada Zagreba je predstavničko tijelo građana Grada Zagreba koje donosi akte u okviru samoupravnog djelokruga Grada Zagreba te obavlja druge poslove u skladu s Zakonom i Statutom. Pravni temelj za donošenje Odluke o stavljanju izvan snage Odluke Odluka o načelima, kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/12) je i članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21 i 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Područja određivanja granica naselja, određivanja imena naselja, ulica i trgova te obilježavanje zgrada kućnim brojevima bilo je uređeno Zakonom o naseljima iz 1988. (Narodne novine 54/88). Radilo se o jednom od rijetkih zakona koji je bio na snazi, a preuzet je kao republički zakon Socijalističke Republike Hrvatske. To je područje, uz proširenje na druge javne površine u općoj uporabi, u Gradu Zagrebu dodatno uređeno Odlukom o načelima, kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba iz 2012. (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/2012) i Zaključkom o podmirivanju troškova građanima koji su nastali zbog promjene osobnih dokumenata iz 2001. (Službeni glasnik Grada Zagreba 01/01).

Zakon o naseljima (Narodne novine 39/22, dalje u obrazloženju: Zakon) objavljen je 30. ožujka 2022. i stupio je na snagu 7. travnja 2022. Između Zakona o naseljima iz 1988. i donošenja novog Zakona prošle su pune 34 godine, ali se između ta dva zakona promijenio i cijeli zakonodavni sustav. Trebalo ga je uskladiti sa Zakonom o lokalnoj i regionalnoj (područnoj) samoupravi u dijelu koji se odnosi na nazive i nadležnosti tijela jedinice lokalne samouprave (stari je Zakon sadržavao pojmove poput mjesna zajednica, skupština općine, republički organ uprave nadležan za geodetske posle i za komunalne poslove,...), Zakonom o komunalnom gospodarstvu, Zakonom o cestama, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama te u konačnici sa Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine 112/18 i 39/22, dalje u obrazloženju ZDIK).

Prema ZDIK-u Državna geodetska uprava nadležna je za vođenje i održavanje registra prostornih jedinica u kojem su, uz ostalo, podaci o imenima naselja, ulica i trgova i podaci o određivanju kućnih brojeva. U Registar prostornih jedinica podaci o imenu naselja, ulice i trga unose na temelju odluke predstavničkog tijela, a sastavni dio te odluke je službena podloga iz Registra prostornih jedinica na kojoj su prikazana imena tih jedinica prije donošenja. Da bi odluke bile provedive u registru moraju biti donesene na temelju i u skladu s podacima iz tog registra što nije bilo propisano Zakonom o naseljima iz 1988. Za osnivanje i vođenje Registra geografskih imena također je nadležna Državna geodetska uprava, a sukladno ZDIK-u standardizaciju geografskih imena obavljaju javnopravna tijela prema preporukama Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena (dalje u obrazloženju: Povjerenstvo). Zato odluci o imenovanju javnih površina prethodi mišljenje Povjerenstva koje osniva Vlada Republike Hrvatske.

Nadalje, na temelju članka 7. stavka 1. Zakona ime naselja, ulice ili trga određuje se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave po prethodno pribavljenom mišljenju vijeća mjesnog odbora odnosno drugog oblika mjesne samouprave koje se nalazi na području na kojem se imenuje ili mijenja ime naselja, ulice ili trga.

Člankom 7. stavkom 9. Zakona propisano je da jedinica lokalne samouprave može donijeti i posebnu odluku o troškovima, kao i odrediti način njezine provedbe u slučajevima kada jedinica lokalne samouprave odlukom predstavničkog tijela određuje ime naselja, ulice i trga. Članak 5. stavak 7. Zakona propisuje da jedinica lokalne samouprave može donijeti posebnu odluku o troškovima za provedbu odluke o promjeni granice područja naselja i odrediti način njezine provedbe. Trenutno je na snazi Zaključak o podmirivanju troškova građanima koji su nastali zbog promjene osobnih dokumenata U istom se navodi da je Grad Zagreb u obvezi podmirivati iz proračuna Grada Zagreba građanima troškove nastale zbog promjene osobnih dokumenata svaki put kada Gradska skupština Grada Zagreba preimenuje javnu površinu, počevši od preimenovanja Trga hrvatskih velikana u Trg žrtava fašizma i Trga burze u Trg hrvatskih velikana. Prijedlog odluke o naknadi troškova nastalih zbog određivanja ili mijenjanja imena naselja, ulice ili trga na području Grada Zagreba, koji je trenutno u javnom savjetovanju i koji se planira uputiti Gradskoj skupštini Grada Zagreba na razmatranje i donošenje, pravno će se regulirati podmirivanje troškova građanima. Prijedlog odluke proširuje krug osoba kojima se podmiruju troškovi na pravne osobe i propisuje da Grad Zagreb podmiruje i troškove izrade i postave pločice s kućnim brojem.

Budući da Zakon ne sadrži odredbu kojom propisuje da jedinica lokalne samouprave može ili mora donijeti posebnu odluku kojom uređuje način, kriteriji i postupak imenovanja naselja, ulica ili trgova već je taj postupak u potpunosti uređen odredbama Zakona predlaže se stavljanje izvan snage Odluke o načelima, kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba iz 2012. Odluke o određivanju imena naselja, ulice ili trga, kao opći akt, donosit će se nakon što Odbor za imenovanje naselja, ulica i trgova, nakon prethodno pribavljenih mišljenja nadležnih tijela i na temelju članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) provede javno savjetovanje.

Člankom 61. stavkom 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23, dalje u obrazloženju: Poslovnik) Odbor za imenovanje naselja, ulica i trgova donosi pravila o ustrojstvu i vođenju Fonda imena te drugim pitanjima u vezi s radom odbora. Poslovnik Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/09, 6/13, 7/14, 24/16 - ispravak, 2/17, 9/17 - pročišćeni tekst, 13/18, 20/18 - ispravak, 2/19, 8/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 17/21 - ispravak pročišćenog teksta), koji je prestao važiti 12. svibnja 2023. propisivao je u članku 58. točki 2. da Odbor za imenovanje naselja, ulica i trgova razmatra prijedloge za Fond imena i u skladu s gradskom odlukom odlučuje o uvrštenju u Fond. I to je razlog zbog kojeg se predlaže stavljanje izvan snage Odluke o načelima kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provedbu Odluke o stavljanu izvan snage Odluke o načelima kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2023.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1.

Ovim se člankom predlaže se stavljanje izvan snage Odluke o načelima kriterijima i postupku za određivanje imena javnih površina na području Grada Zagreba. Razlog za stavljanje izvan snage je donošenje novog zakona o naseljima koji na drugačiji i potpun način uređuje područje određivanja imena ulice, trga i drugih javnih površina u općoj uporabi kao što su aleja, avenija, cesta, obala, odvojak, park, perivoj, poljana, put, stube, šetalište i slično.

Člankom 2.

Ovom se člankom propisuje stupanje na snagu Odluke osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba. Rok stupanja na snagu Odluke propisuje se na temelju članka 119. stavku 2. Poslovnika kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objave.